

Dr. MILENA PERŠIĆ, redoviti profesor
Hotelijski fakultet Opatija, Sveučilište u Rijeci, Hrvatska
Faculty of Hotel Management Opatija, University of Rijeka, Croatia

O RADU I POSLOVANJU HOTELIJERSKOG FAKULTETA OPATIJA U 1997. GODINI

(IZVJEŠĆE DEKANA)

Sukladno odredbama članka 53. stavak 2 Statuta Sveučilišta u Rijeci, a temeljem odluke 28. i 39. sjednice Upravnog vijeća Sveučilišta u Rijeci od 22. travnja 1997. godine i 30. ožujka 1998. godine, kao i temeljem odluke Senata Sveučilišta u Rijeci, od 31. travnja 1998. godine podnosimo **Izvješće dekana o radu i poslovanju Hotelijskog fakulteta Opatija u 1997. godini**. Ovo se izvješće temelji na spoznaji da rad i razvoj Hotelijskog fakulteta Opatija, kao jedinog specijaliziranog visokog učilišta u Republici Hrvatskoj, ima polazište u potrebi da se nastavni planovi i programi tako profiliranju, da osiguraju osposobljavanje kadrova koji mogu udovoljiti specifičnim potrebama hotelijersko-turističkog gospodarstva, ali i promicati pozitivne tekovine institucija kojima je pravni sljednik. U tom pogledu uspostavljena je dobra suradnja sa svim relevantnim sveučilišnim i ostalim institucijama u zemlji i inozemstvu.

Kolegij dekana Hotelijskog fakulteta Opatija je u suradnji i uz potporu nastavnika, suradnika, ostalih zaposlenika i studenata djelovao kroz aktivnosti na podizanju kvalitete, sukladno ciljevima i strateškim zadacima razvoja hotelijerstva i turizma Hrvatske postavljenim u Glavnom turističkom planu Republike Hrvatske i u Strategiji razvoja Sveučilišta u Rijeci, a po uzoru na razvojne planove i nastavne programe sličnih visokoškolskih institucija u Europi i svijetu. To se poglavito odnosilo na aktivnosti oko međunarodnog profiliranja Fakulteta, otvaranja i profiliranja međunarodne ljetne škole, razmjene nastavnika, suradnika i studenata, uključivanje u međunarodne udruge, razvoj kadrova, obogaćivanje specijalizirane knjižnice, pripreme programa visoke hotelijerske škole i drugo.

Rad i poslovanje Hotelijskog fakulteta Opatija je u 1997. godini bilo posebno usmjereno na:

- a) stvaranje i unapređivanje imidža Fakulteta
- b) organiziranje i razvoj svih oblika nastavnog procesa
- c) otvaranje novog poslijediplomskog studija
- d) podizanje kvalitete i popularizaciju znanstveno-istraživačkog i stručnog rada
- e) unapređenje odnosa s okruženjem u sustavu povratne veze i
- f) stvaranje uvjeta za razvoj kadrova, organizacije, tehnologije, dobre radne klime i standarda zaposlenih.

a) Stvaranje i unapređivanje imidža Fakulteta

Temeljna odrednica djelovanja svih zaposlenika i studenata Hotelijskog fakulteta Opatija bila je na očuvanju stečenog imidža, odn. "dobrog glasa" Hotelijskog fakulteta Opatija, temeljenog na stečevinama ove institucije i institucija koje su mu prethodile. U tim

nastojanjima je Kolegiju dekana veliku podršku pružilo šire i uže okruženje, posebno Ministarstvo turizma, Hrvatsko udruženje hotelijera, Hrvatska turistička zajednica, Hrvatska gospodarska komora, Grad Opatija kao i srodne udruge i institucije u zemlji i inozemstvu.

Imidž Hotelijerskog fakulteta Opatija je sveukupnost znanstveno-nastavne i druge aktivnosti svakog pojedinog nastavnika, suradnika i studenta, odnosno njihova kvalitetnog odnosa prema direktnim i indirektnim obvezama u znanstveno-nastavnom procesu, ali i u drugim aktivnostima okruženja. Uloženo je mnogo napora na unapređenju kvalitete odnosa prema studentima, prema hotelijersko-turističkom gospodarstvu, jedinicama uprave i samouprave, resornim ministarstvima i drugim relevantnim institucijama, a još više u unapređenju znanstveno-istraživačkog rada, i podizanja kulture komuniciranja kolektiva s okruženjem.

Stecheni imidž potvrđuje veliki interes srednjoškolske populacije za upis na ovaj Fakultet (najveći broj prijavljenih pristupnika na Sveučilištu u Rijeci), kao i mogućnost da se nakon završetka studija nađe odgovarajuće mjesto u struci (Rezultati istraživanja – "Gdje su i što rade diplomandi Hotelijerskog fakulteta Opatija). Diploma Hotelijerskog fakulteta Opatija se bez problema nostrificira u inozemstvu, a nastavak studija na poslijediplomskim studijima vodećih Sveučilišta u svijetu moguće je praktički bez diferencijalnih ispita (npr. na Wirtschaftsuniversität Wien; Cornell University; The Manchester Metropolitan University i drugo.). Imidžu Fakulteta posebno doprinose oni njegovi diplomandi koji uspješno obnašaju čelne funkcije u hotelijersko-turističkom gospodarstvu i srodnim institucijama u zemlji i inozemstvu.

Hotelijerski fakultet Opatija se uspio uspješno nametnuti hrvatskoj javnosti kao vrh piramide u vertikali izobrazbe djelatnika potrebnih hotelijersko-turističkom gospodarstvu Hrvatske. To je u biti interdisciplinarni pristup oblikovanju ekonomskog studija, čije je profiliranje temeljeno na specifičnim zahtjevima koji se postavljaju u osposobljavanju **menadžera i istraživača potrebnih u hotelijerstvu i turizmu**, po standardima **svjetske hotelske industrije** i po uzoru na srodne institucije u Europi i svijetu.

Ugled koji je Hotelijerski fakultet stekao u okruženju zasluga je cijelog kolektiva, tj. svih nastavnika, suradnika i studenata, a posebno istaknutih pojedinaca koji su povelili mlade i manje aktivne pojedince, te doprinijeli da se Hotelijerski fakultet u okruženju može prepoznati kroz:

- izvrsne odnose sa hotelijersko-turističkom gospodarstvom i institucijama kojima predstavlja vertikalu (srednjoškolske obrazovne institucije ...), konkurencijom (druge institucije sa sličnim istraživačkim poljem i nastavnim programima) i okruženjem (udruge, Ministarstva, Sveučilište, jedinice lokalne uprave i samouprave ...);
- visoki stupanj informatizacije i komunikacije, kao i osuvremenjivanje nastavnog procesa i knjižnog fonda;
- kvalitetu i realnost odnosa prema studentima u nastavi i ocjenjivanju (stručnost, dosljednost ...);
- poštivanje načela znanstveno-istraživačkog i stručnog rada, te javnu osudu plagijata;
- poštivanje fakultetskih "kanona" tj. hijerarhije zvanja;
- te kroz stvaranje dobre radne klime u kolektivu, kao pretpostavci razvoja.

b) Organiziranje i razvoj svih oblika nastavnog procesa

Odgovornost prema studentima se na Hotelijerskom fakultetu Opatija uvijek odražavala u inoviranju nastavnih planova i programa dodiplomskih i poslijediplomskih studija,

a posebno u osiguranju njihova kvalitetnog izvođenja i unapređivanja. Pri tom su uvažavanje preporuke i odluke Sveučilišta u Rijeci, Rektorskog zbora, Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu i Ministarstva znanosti i tehnologije. Želje su uvijek usklađivane s kadrovskim, prostornim i tehničkim mogućnostima, te dostignućima znanosti i prakse. U kvaliteti izvođenja nastavnog procesa je zasigurno značajan ograničavajući činitelj nedostatak prostora, naime Hotelijerski fakultet raspolaže najmanjim prostornim mogućnostima po studentu na Sveučilištu u Rijeci (Razvojna studija Sveučilišta u Rijeci), što bi planirane investicije trebale ublažiti.

Tijekom 1997. godine je na ovom polju učinjeno sljedeće:

- u cjelosti je implementiran novi nastavni plan i program dodiplomskog studija, čija je velika vrijednost u uvođenju izbornih i neobaveznih kolegija, pružanja mogućnosti učenja četiri strana jezika na tri nivoa (A, B i C jezik), kao i integriranje praktičnog rada u nastavni proces treće godine;
- poduzete su aktivnosti na dobivanju suglasnosti za početak izvođenja poslijediplomskog i doktorskog studija "Upravljanje kvalitetom u hotelijerstvu i turizmu Hrvatske" u suradnji sa Medicinskim fakultetom Rijeka i Fakultetom fizičke kulture u Zagrebu;
- realizirano je zapošljavanje većeg broja mladih znanstvenika, kao i njihovo upućivanje na specijalizacije, stipendije i doktorske studije u inozemstvo;
- uloženi su napor na uvođenju bolje organizacije svih oblika studija, a posebno izvanrednog studija, prilagođeno željama i mogućnostima onih koji žele steći dodatno obrazovanje uz svoje redovite radne obveze;
- realizirano je nekoliko posebnih programskih sadržaja kroz seminare permanentnog obrazovanja za hotelsko gospodarstvo i druge korisnike, sukladno stvarnim potrebama i razvoju gospodarskog trenutka Hrvatske ;
- nastavljeno je aktivno uključivanje u aktivnosti Ministarstva znanosti i tehnologije, Ministarstva prosvjete i športa, te Ministarstva turizma na definiranju vertikalne obrazovnih profila u područje osposobljavanja za potrebe hotelijersko-turističkog gospodarstva;
- koordinirane su aktivnosti na izradi novog nastavnog plana i programa Visoke škole za hotelijerstvo i turizam, sukladno najboljim stranim uzorima (Austrija, Švicarska, Nizozemska...), a temeljem analiza potreba u zemlji;
- uloženo je mnogo na razvoju informatizacije nastave, te pratećih procesa, kao i na korištenju mogućnosti koje daje informatička mreža CARNet (npr. kreiranje WWW stranica Hotelijerskog fakulteta i sl.).

Temeljem odredbi Zakona o visokim učilištima Hotelijerski fakultet je u ovoj akademskoj godini u cjelosti implementirao novi nastavni plan i program, uzimajući u obzir potrebe i komparativne prednosti ove djelatnosti u ostvarivanju ciljeva gospodarskog razvoja Republike Hrvatske, a u duhu odredbi zvaničnih dokumenata prema kojem se visokoobrazovani kadrovi trebaju profilirati "u pravcu oblikovanja studija hotelskog menadžmenta i poslovne administracije, te studija marketinga i menadžmenta u turizmu, uvažavajući odgovarajuća strana iskustva, rezultate istraživanja u praksi i smjernice razvoja Sveučilišta u okviru kojih te institucije djeluju " (Prema: Strategija razvoja turističkog gospodarstva Hrvatske).

Novi nastavni plan i program Hotelijerskog fakulteta podržan od strane dva inozemna i jednog domaćeg recenzenta, a prihvaćen od Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu. Ovaj se program počeo uvoditi u nastavni proces ak. god. 1993/94. Ovaj nastavni plan i program osigurava ravnotežu temeljnih ekonomskih kolegija, apliciranih na djelatnost hotelijerstva i turizma s kolegijima iz područja filologije, organizacije, medicine, tehnologije, informatike i drugih relevantnih disciplina (te ravnoteže obaveznih kolegija s izbornim kolegijima godišta i smjerova), što mu daju **obilježje interdisciplinarnog studija**, kojim se osposobljavaju mladi ljudi za **visokostručne i menadžerske poslove u turizmu i hotelijerstvu**, a po uzoru na vodeće

institucije ove vrste u Europi i svijetu. Ovakav prijedlog dostavljen je Sveučilištu u Rijeci pod nazivom "Idejna strategija razvoja sveučilišnih studija" 15. lipnja 1997. godine pod Klasa: 602-04/97-01/12, Ur.br.: 2156-24-97-01.

Uzori na kojima se temelji postojeći nastavni plan i program Hotelijerskog fakulteta su programi sljedećih visokoškolskih sveučilišnih institucija u svijetu: Florida International University - School of Hospitality Management Florida; University of Central Florida - Hospitality Management Program Florida, "Cornell University - The Hotel School - Hospitality Management", Ithaca, New York, University of Nevada, Las Vegas - College of Hotel Administration, Nevada; Florida International University Miami; Florida; Wschigton State University Hotel and Restaurant Administration, Washington; Ruchester Institute of Technology School of Food, Hotel and Travel Management Rochester, New York; The University of Calgary - Tourism and Hospitality Management - Faculty of Management, Canada; University of Surrey - Department of Management Studies for Tourism and Hotel Industries; The University of Buckingham - International Hotel and Tourism Management; University Bournemouth - Department of Service Industries - Serving the needs of the Food, Hospitality, Retail & Tourism Industries; University of Central England - Faculty of Hospitality Management in Birminham; University of Wales - Faculty of Business, Leisure and Food, Cardiff; The Manchester Metropolitan University - Hotel Catering and Tourism Management; Wirtschaftsuniversität - Institut für Tourismus und Freizeitwirtschaft Wien; Universität Innsbruck - Universitätslehrgang für Tourismus - Institut für Tourismus und Dienstleistungswirtschaft, Innsbruck; Ekonomicka Univerzita v Bratislave - Obchodna fakulta, Služieb a cestovneho ruchu; Ekonomicka fakulteta, Univerzita Mateja Bela, Banska Bystrica i drugi.

Hotelijerski fakultet će i dalje poduzimati napore na uvođenju novog smjera **zdravstveni turizam**, a u cilju zadovoljenja potreba i realizacije zaključaka međunarodnog kongresa "Opatija - promotor zdravstvenog turizma" koji glase: "u pojedine segmente obrazovnog sustava u području turizma, hotelijerstva i zdravstva uvesti prepoznatljive elemente edukacije značajne za razvoj **zdravstvenog turizma**, te poticati znanstveno-istraživački rad na ovom području" (Zbornik kongresa, str. 342.). Citirane zaključke prihvatila su i tri Ministarstva (znanosti i tehnologije, medicine i turizma), pa se nameće Hotelijerskom fakultetu obveza njihove realizacije. To znači da bi se uz postojeći nastavni plan i program tj. uz postojeća usmjerenja (**hotelijerstvo** - grana, **menadžment u hotelijerstvu** - poslovni sustav i **turizam** - hotelsko okruženje) uvede i novo usmjerenje - **zdravstveni turizam**. U prilog realizacije ovih zaključaka je i koncepcija nastavnog plana i programa poslijediplomskog znanstvenog studija "Upravljanje kvalitetom u hotelijerstvu i turizmu Hrvatske", koji će se izvoditi s Medicinskim fakultetom u Rijeci i Fakultetom fizičke kulture u Zagrebu.

Na inicijativu Ministarstva turizma, a u okviru Savjeta za ustroj visokoškolske naobrazbe koncipiran je prijedlog Visoke hotelijersko-turističke škole u Opatiji. Na tim polazištima su vođeni razgovori o mogućnosti suradnje na realizaciji kvalitetnog programa te vrste s odgovarajućim visokim školama u St.Galenu i Lousani (Švicarska), Beču (Austrija), Münchenu (Njemačka) i Leuwardenu (Nizozemska). Na tim uzorima napravljen je nastavni plan i program, te postignuta prethodna suglasnost oko osiguranja odgovarajućeg poslovnog prostora i osposobljavanja hotela- radionice, u okviru kojeg bi studenti mogli stjecati teorijska i praktična znanja.

Pri tom je konzultiran veliki broj izuzetno kvalitetnih programa visokih škola, a kao polazišta za koncipiranje programa visoke škole (koja nedostaje u vertikalni obrazovnog sustava za hotelijersko-turističko gospodarstvo), kao i radi diferenciranja nastavnog plana i programa visokih hotelijerskih škola u odnosu na sveučilišni program koji se izvodi na Hotelijerskom fakultetu Opatija. Time je Hotelijerski fakultet pokazao spremnost u pružanju strune, kadrovske i organizacijske pomoći u naporima koje poduzima Ministarstvo znanosti i tehnologije na osnivanju Veleučilišta u Rijeci. Prethodna istraživanja privedena u Republici Hrvatskoj ukazala

su na potrebu ustroja ovakve veleučilišne institucije upravo u Opatiji, kojoj bi Hotelijerski fakultet Opatija i odgovarajući međunarodni studiji predstavljali vertikalnu u obrazovnom procesu (modul B i C).

Da ima tržišta za sve navedene oblike naobrazbe može se zaključiti iz praktičnih saznanja da iz godine u godinu raste interes onih koji se prijavljuju na ovu instituciju, što je znatno više u odnosu na okvire koje daju upisne kvote. No nastavni plan i program Hotelijerskog fakulteta Opatija ne može zadovoljiti narasle interese malih poduzetnika i onih koji žele produbljivati specijalistička znanja u radnim procesima struke. Stoga bi se osnivanjem odgovarajuće visoke škole ovog profila, pružilo sve mogućnosti za stjecanje znanja u ovog za Hrvatsku značajnoj grani djelatnosti.

Poznato je da jednom stečena znanja zastarijevaju, stoga se i Hotelijerski fakultet Opatija uključuje u inoviranje znanja ponudom specifičnih programa permanentnog obrazovanja, savjetovanja i licenciranja znanja. Nastavnici i suradnici Hotelijerskog fakulteta spremno su se uključili u rješavanje specifičnih problema u hotelijersko-turističkoj djelatnosti (direktno ili indirektno), ovisno o želji poduzetnika i menadžmenta kroz duže ili kraće seminare, konzultantske usluge, izradu studija, projekata, elaborata i drugo, ili kroz uključivanje u razna tijela i udruge resornih Ministarstva ili Udruga. Pored većeg broja seminara po posebnim zahtjevima pojedinih poslovnih sustava iz hotelijersko-turističkog gospodarstva, nastavnici i suradnici Hotelijerskog fakulteta uspješno su realizirali nekoliko seminara edukacije za turističke vodiče i voditelje poslovnica (po zakonu o Turističkoj djelatnosti), a sada su u pripremi programi za turističke animatore. U suradnji sa Hrvatskom zajednicom računovođa i financijskih djelatnika uspješno je realiziran prvi seminar za stjecanje zvanja "ovlašteni računovođa", a u tijeku su i opsežne aktivnosti na uvođenju programa kvalitete u hotelske kuće prema standardu ISO - 9000. Sve su ove aktivnosti bile adekvatno praćene medijski, što dokazuje da su ovakve aktivnosti adekvatno prihvaćene od strane hotelijersko-turističkog gospodarstva. No to ujedno obvezuje nastavnike i suradnike Fakulteta da prate razvoj znanosti i prakse u svijetu, te da uvijek budu jedan korak ispred.

c) Otvaranje novog poslijediplomskog studija

Od posebnog je značenja za svako visoko učilište da sukladno propisima, kadrovskim, stručnim i prostornim mogućnostima organizira odgovarajući poslijediplomski i doktorski studij. U akademskoj godini 1996./97. završen je edukacijski proces treća generacija polaznika poslijediplomskog znanstvenog studija "Management u suvremenom hotelijerstvu". To je ujedno bio i povod da se aktivnije pristupi realizaciji novog programa poslijediplomskog studija koji je odlukom Sveučilišta u Rijeci još u veljači 1995. godine upućen Nacionalnom vijeću za visoku naobrazbu Republike hrvatske na recenziju. Nastavni plan i program ovog studija koncipiran je na visokoj znanstvenoj i stručnoj razini u području razvojnih pravaca, metoda i tehnika modernog menadžmenta u turizmu i hotelijerstvu, koje se tretiraju kao područje ekonomije kojem treba pristupiti sa interdisciplinarnog stajališta.

Dakle, novi interdisciplinarni, međufakultetski znanstveni poslijediplomski i doktorski studij pod nazivom "Upravljanje kvalitetom u hotelijerstvu i turizmu Hrvatske" (Total Quality Tourism & Hospitality Management), koncipiran je tako da pruža polivalentna znanja svim menadžerima koji žele razvijati nove pristupe u ovog propulzivnoj grani djelatnosti. Realizacijom ovog programa omogućiti će se polaznicima da svladaju neke temeljne programske osnove, kao i obvezatne kolegije smjera, ali isto tako da profiliranje traže unutar petnaestak izbornih i neobaveznih kolegija, od kojih mogu izabrati one kolegije, koji će im osigurati užu profilaciju u njihovu budućem zvanju. Preduvjet je dobro poznavanje stranih

jezika i pismenosti, što dokazuju izradom dva kritička prikaza strane i domaće literature i jednog seminarskog rada.

U realizaciji nastavnog plana i programa svoje su sudjelovanje prihvatili najbolji domaći i strani znanstvenici i stručnjaci, čiji je zadatak da polaznike upoznaju s najnovijim dostignućima u teoriji i praksi hotelijerstva i turizma. Tako će se mladim znanstvenicima, poduzetnicima i menadžerima približiti sve relevantne nove spoznaje i metode, te osposobiti ih da krenu s "ramena svojih prethodnika", s ciljem da unaprijede postojeće spoznaje i izborom odgovarajuće teme magistarskog rada, kao njihovom kvalitetnom obradom daju i svoj osobni doprinos sveukupnom razvitku hotelijerstva, turizma i hrvatskog gospodarstva uopće.

d) Podizanje kvalitete i popularizacija znanstveno-istraživačkog i stručnog rada

Hotelijerski fakultet Opatija je znanstveno-nastavna organizacija, što znači da se njezin rad razvoj u promatranom razdoblju temelji na broju, ali prvenstveno na **kvaliteti publiciranih** znanstvenih i stručnih radova, te organiziranjem i aktivnim uključivanjem u znanstvene i stručne skupove u zemlji i inozemstvu. Odnosno, kvaliteta u popularizaciji znanstveno-istraživačkog i stručnog rada shvaćana je i realizirana u promatranom razdoblju kroz:

- angažiranje na znanstveno-istraživačkim projektima Ministarstva znanosti i tehnologije, te drugim projektima za gospodarstvo;
- suradnju sa srodnim i komplementarnim institucijama i udrugama u zemlji i inozemstvu,
- organiziranjem znanstvenih i stručnih skupova, kongresa, simpozija, seminara i drugih;
- poticanjem nastavnika i suradnika za aktivno sudjelovanje na odgovarajućim skupovima drugih organizatora;
- unapređivanjem izdavačke djelatnosti;
- stručnim usavršavanjem mladih znanstvenika i studenata, te njihovim uključivanjem u znanstveno-istraživački rad, a u cilju popularizacije znanosti i unapređenja znanstvene misli na Fakultetu i u okruženju;
- upućivanjem mladih znanstvenika na doktorske studije u inozemstvo;
- stvaranjem uvjete za napredovanje nastavnika, suradnika i nadarenih studenata;
- uključivanjem Hotelijerskog fakulteta i pojedinaca u značajna udruženja, ustanove i druge znanstvene i stručne udruge od značaja za razvoj Fakulteta (npr. ATLAS, FEDE, AIEST, IHRA, LSI, EDAMBA, ELRA).

Fakultetsko vijeće, Kolegij dekana i svaki nositelj kolegija aktivno su se uključili u poticanje svih segmenata znanstveno-istraživačkog i stručnog rada na Hotelijerskom fakultetu na načelima "slobode znanstvenog istraživanja i stvaralaštva, javnosti rada, zaštite prava intelektualnog vlasništva, konkretnosti znanstvenog programa i prijedloga, nedodirljivosti i sigurnosti čovjekove osobnosti i dostojanstva, etičnosti i odgovornost znanstvenika i istraživača za posljedice vlastitog rada, brige za zaštitu okoliša, povezanosti znanstvenog istraživanja i visokoškolske izobrazbe, te uključivanje u međunarodnu znanstvenu djelatnost". Na ova se načela upućivalo u svim oblicima znanstvenog i stručnog rada, poglavito u cilju osiguranja uravnoteženog razvoja svih nastavnika i suradnika, jer u tom procesu svaki zaposlenik i student mora dobiti odgovarajuću ulogu.

Ne mogu se osporiti rezultati postignuti na publiciranju istraživanja nastavnika i suradnika Hotelijerskog fakulteta (veliki broj knjiga, udžbenika i priručnika, koji postaju ispitana literatura za studente i putokaz praksi), te implementiranju u praksi rezultata rada na projektima i drugih istraživanja u području hotelijerstva i turizma. Navedeno se nastoji prezentirati na znanstvenim i stručnim skupovima, u časopisima i drugim publikacijama. Hotelijerski fakultet je nastavljajući tradiciju u organizaciji međunarodnih znanstvenih i stručnih skupova. Tako je u ovoj kalendarskoj godini zajedno sa ELRO-m (Europsko udruženje za turizam i slobodno vrijeme) u Dubrovniku organiziran međunarodni znanstveni skup, uz već tradicionalni skup Hotelijerskog fakulteta "Hrvatska u europskom turizmu". Tijekom 1997. godine pripreman je i tradicionalni bienalni skup "Hotelska kuća", koji će se o listopada 1998. godine organizirati na temu "Hotel u turističkoj destinaciji". Prijavu je poslao veliki broj domaćih i međunarodno priznatih autora, u okviru tri tematska podpodručja – turistička destinacija, statistika u hotelijerstvu i turizmu, te kvaliteta u turizmu.

Hotelijerski fakultet Opatija je u 1997. godini nastavio uspješno izdavati časopis "Tourism and Hospitality Management" u suradnji i uz potporu Instituta za unapređenje gospodarstva WIFI u Beču (Wirtschafts-förderungs-institut, Wien), a uz potporu Ekonomskog sveučilišta u Beču (Wirtschaftsuniversität Wien - Institut für Tourismus und Freizeitwirtschaft). Časopis ima međunarodni uređivački odbor i međunarodni recenzentski tim, a glavni i odgovorni urednik je akademik, prof. dr. Vladimir Stipetić. Treba posebno naglasiti da su sekundarno referiranje ovog časopisa prihvatile sekundarne publikacije - SOCIOLOGICAL ABSTRACTS, SAN DIEGO, U.S.A, JOURNAL OF ECONOMIC LITERATURE PITTSBURGH, PENNSYLVANIA, U.S.A. i CAB INTERNATIONAL, WALLINGFORD, OXON, UK. Tijekom 1997. godine tiskana su dva broja časopisa, tematski vezana za skupove i aktivnosti Fakulteta, a njihov se sadržaj prezentira na Internetu, u okviru WWW-stranica Fakulteta.

U koncipiranju i realizaciji časopisa "Tourism and hospitality management" koriste se dostignuća znanosti i prakse po uzoru svjetske časopise ove vrste kao što su: International Journal of Hospitality Management; Cornell Hotel & Restaurant Administration Quarterly; Hospitality Research Journal; Journal of Travel Research; Annals of Tourism Research; School Food Service Research Review; Journal of Travel & Tourism Marketing; Hospitality & Tourism Educator; Journal of Leisure Research; FIU Hospitality Review; Journal of College and University Foodservice; Journal of Foodservice Systems; Journal of Hospitality & Leisure Marketing; Journal of Restaurant & Food Products Marketing; Journal of Food Products Marketing; Revue de Tourisme; Tourism Management; International Tourism Reports; Lodging; Restaurant Business; Restaurant Hospitality; Neue Gastronomische Zeitschrift; NEO Restoration; Hotel & Tourism Florida International University - School of Hospitality Review i drugi.

Izdavanje časopisa pomaže Ministarstvo kulture Republike Hrvatske financijskom potporom prema rješenju br. 532-03-1/7-95-01 od 12. srpnja 1995. godine, pa se s pravom očekuje i njegovo uvrštavanje u red časopisa s međunarodnom recenzijom, a sukladno odredbama Zakona o znanstveno-istraživačkoj djelatnosti i informacijama iz MOST-a (br. 12/94). Uređivačku politiku vodi međunarodni tim znanstvenika i stručnjaka, a uvažavajući njihova mišljenja Hotelijerski fakultet Opatija želi dati svoj doprinos u popularizaciji znanstveno-istraživačkog i stručnog rada u ovom nedovoljno obrađenom području, a u cilju pružanja potpore hotelijersko-turističkom gospodarstvu i uključivanju Republike Hrvatske u informacijske tijekove turističkog tržišta i svjetske hotelske industrije.

Po raspisanom natječaju su samostalni istraživači Hotelijerskog fakulteta Opatija prijavili nekoliko znanstveno-istraživačkih projekata, od čega je Ministarstvo znanosti i tehnologije prihvatilo i financijski podupire dva međunarodna i dva nacionalna projekta, ali se realiziraju i drugi projekti od značaja za razvoj hotelijersko-turističkog gospodarstva.

Orijentacija Republike Hrvatske na prihvaćanje međunarodnih standarda i normi ponašanja obvezuje i Hotelijerski fakultet da nastavi na uspješno započetim aktivnostima povezivanja na svim područjima znanstveno-istraživačkog i stručnog rada sa sličnim visokoškolskim institucijama. Na ovome je planu je ostvarena veoma dobra suradnja s Ministarstvom turizma Republike Hrvatske, Institutom za turizam u Zagrebu, Fakultetom za turizam i vanjsku trgovinu u Dubrovniku, te Odjeljenjima za ugostiteljstvo i turizam na drugim ekonomskim fakultetima u Hrvatskoj, sa svim fakultetima članicama Sveučilišta u Rijeci, kao i s već navedenim visokoškolskim i znanstvenim institucijama u Europi i svijetu. Sa Tehničkim fakultetom Rijeka i Slavnoski brod sklopljen je ugovor za zajedničku realizaciju projekata u postupku dodjeljivanja certifikata ISO – 9000.

I dalje se posebna pažnja posvećuje znanstvenom i stručnom usavršavanju nastavnika, suradnika (posebno asistenata i mlađih asistenata) te studenata u zemlji i inozemstvu. Na tom polju je posebno dobra suradnja uspostavljena sa Ekonomskim sveučilištem u Beču i sa Kentucky sveučilištem u Lexingtonu, sa udrugom DAD u Njemačkoj i ÖAD u Austriji, a koriste se i mogućnosti koje pruža program CEEPUS, te različite sportske i druge udruge. Koriste se i pogodnosti stipendiranja koje organizira Ministarstvo znanosti i tehnologije a koordinira Sveučilište u Rijeci. Potiču se studijska putovanja na turističke sajmove i posjete vodećim hotelskim, obrazovnim i znanstvenim institucijama u inozemstvu. Nastavnici i studenti aktivni su sudionici nekoliko međunarodnih ljetnih škola u zemlji i inozemstvu.

Poduzete su mnoge druge akcije na što širem uključivanju nastavnika, suradnika i studenata u sve oblike znanstveno-istraživačke djelatnosti, stručnog razvoja i specijalizacije, s ciljem da se stvore preduvjeti za njihovo što šire i kvalitetnije uključivanje u tržišnu utakmicu znanja. To se posebno odnosi na aktivnosti uključivanja studenata u izdavačku djelatnost Sveučilišta u Rijeci, te aktivnosti kluba "Četiri plus" na nivou Sveučilišta u Rijeci i Grada Opatije, u rad AIESEC-a, posebno na suzbijanju rasparčavanja i uživanja droge (projekt: "Posljedice ovisnosti i prevencije"), kao i uključivanje u druge korisne aktivnosti (npr. realizacija projekta "Prema održivom razvoju turizma") na nacionalnom i međunarodnom planu.

e) Unapređenje odnosa s okruženjem u sustavu povratne veze

I tijekom 1997. godine Hotelijerski fakultet Opatija je bio prisiljen ulagati velike napore na dokazivanju vlastite samostojnosti, te opravdanosti izvođenja specifičnih programa, u čemu mu je veliku pomoć i potporu pružilo hotelijersko-turističko gospodarstvo, posebno udruga hotelijera i restoratera Hrvatske. U ovako složenim odnosima pokazalo se opravdanim razvijanje dobre suradnje i uzajamno pomaganje u realizaciji zajedničkih ciljeva zajedno sa:

- Ministarstvom znanosti i tehnologije Republike Hrvatske;
- Ministarstvom turizma Republike Hrvatske;
- Hrvatskom turističkom zajednicom i turističkim zajednicama nižega ranga;
- Sveučilištem u Rijeci;
- Sveučilišnim, znanstvenim i veleučilišnim institucijama iz područja turizma, hotelijerstva, menadžmenta, ekonomije i srodnih disciplina u zemlji i inozemstvu;
- Srednjoškolskim institucijama, kojima Hotelijerski fakultet predstavlja obrazovnu vertikalu;
- Udrugama hotelijera, restoratera, kampera, turističkih agencija, vodiča, animatora i drugih, na nacionalnom i međunarodnom planu;
- Jedinicama lokalne uprave i samouprave, posebno Županijom Primorsko-goranskom i Gradom Opatija;
- Sredstva javnog priopćavanja.

Djelatnost Hotelijerskog fakulteta Opatija je nastava i znanstveno istraživački rad, što znači i orijentacija na primijenjena istraživanja i osposobljavanje kadrova, sukladno potrebama hotelijersko-turističkog gospodarstva. Za Hotelijerski fakultet Opatija je članica Sveučilišta u Rijeci bila značajno uključena u definiranje mreže obrazovnih institucija a sukladno odredbama projekt Strategija razvoja Sveučilišta u Rijeci, pri čemu su se uvažavali i drugi dokumenti Ministarstva znanosti, Rektorskog zbora i Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu, kao i Ministarstva turizma, zbog orijentacije ove Institucije na hotelijerstvo i turizam i njezinog aktivnog djelovanja na ostvarenju programa kvalitete u ustroju mreže visokoškolskih institucija, nastavnom i znanstveno-istraživačkom radu.

Izdvajanje sveučilišnih od veleučilišnih studija nameće koordiniranje aktivnosti Hotelijerskog fakulteta i institucija iz okruženja na snivanju Visoke hotelijersko-turističke škole, koju bi podržavalo hotelijersko-turističko gospodarstvo u Opatiji (po uzoru na strana iskustva), Hrvatska gospodarska komora i odgovarajuće udruge. Uloga predstavnika Hotelijerskog fakulteta u ovom timu (znanstvenika i stručnjaka iz prakse) je u koordinaciji aktivnosti na putu jasnog razgraničenja nastavnog plana i programa Hotelijerskog fakulteta Opatija i Visoke hotelijersko-turističke škole Opatija, a u cilju njihova što optimalnijeg profiliranja i razvoja. Za razliku od programa Fakulteta, koji bi se usmjerio na obrazovanje menedžera i visokostručnih kadrova, Visoka škola bi svoj program temeljila na specijalističkim znanjima potrebnim nižim razinama menedžmenta u okviru organiziranja i izvođenja radnih procesa (modul A). Kako i ovom nivou obrazovanja treba osigurati vertikalnu, predviđa se ustrojavanje posebnih specijalističkih studija u suradnji sa domaćim i stranim znanstveno-nastavnim i nastavnim institucijama na profiliranju modula B i modula C, za koje je predviđet odgovarajuće teorijsko znanje (modul A ili neki drugi obrazovni profil) i odgovarajuća praksa u zemlji i inozemstvu.

Treba naglasiti da je Hotelijerski fakultet svoje mnogobrojne aktivnosti (npr. promocija magistranada, diplomanada, knjiga, časopisa...), kao i veoma uspješnu suradnju sa stranim znanstvenim, obrazovnim i stručnim institucijama dobro medijski prezentirao na način da su uvijek prezentirane okruženju realne i pouzdane informacije o Instituciji. To se npr. odnosi i na tradicionalnu suradnju Međunarodne škole alpskog turizma "Alpe – Adria" iz Brunica, čiji profesori, studenti i turistički djelatnici uspješno suraduju s Hotelijerskim fakultetom. Posebno se uspješno nastavlja suradnja s Institutom za unapređenje gospodarstva iz Beča. uspješno se koordinira izvođenje programa Međunarodne ljetne škole pod nazivom "Alpe-Adria Sommeruniversität", koja je dvije godine uzastopno izvođena u Opatiji, a planira se njeno izvođenje u Dubrovniku, Splitu, Zagrebu i sl. Nastavlja se suradnja sa Ekonomskim fakultetom u Bratislavi na teme iz menedžmenta i poduzetništva u hotelijerstvu i turizmu, kao i niz drugih aktivnosti, koje mogu bitno doprinijeti realizaciji temeljnog cilja ove institucije.

f) Stvaranje uvjeta za rad i razvoj institucije

S ponosom se može istaći da je dobra radna klima jedna od stečevina kolektiva, u kojem je svaki član pojedinačno ulagao napore na njenu stvaranju i održanju, a temeljeno na spoznaji da se rast i razvoj svake sveučilišne institucije temelji na kvaliteti znanstveno-istraživačkog, stručnog i nastavnog rada, te na ispunjavanju ciljeva i zadataka okruženja. No ni u jednom trenutku nije zanemarena činjenica da su za njihov rad i razvoj veoma značajni uvjeti u kojima se odvija osnovna djelatnost, a tu spada razvoj kadrova, unapređenje organizacije, tehnološko osuvremenjivanje, profesionalni razvoj i podizanje standarda radnog mjesta i osobnog standarda.

Zahvaljujući razumijevanju Ministarstva znanosti i tehnologije pomladena je struktura nastavnog i suradničkog osoblja, tako da je tijekom 1997. godine na Hotelijerskom fakultetu bilo prosječno zaposleno oko 50 nastavnika i suradnika u stalnom i oko 10 u dopunskom radnom odnosu, kao i oko 20 zaposlenika u nenastavnim zvanjima. Da bi se svim zaposlenicima osigurao bolji životni prostor i što bolji uvjeti rada poduzeto je niz aktivnosti na uređenju i opremanju prostora Hotelijerskog fakulteta. Određenim zahvatima kvalitetnije je raspoređen i neznatno proširen postojeći poslovni prostor, pojačana je telefonska centrala i drugi prateći uređaji, osuvremenjena je nastavna oprema, uvedeni su mikrofoni u veće predavaonice, a nabavljena je i instalirana posebna oprema za održavanje specijalističkih seminara i sl. Uređen je prostor za djelovanje Studentskog zbora i drugih studentskih udruga, a preseljena je i arhiva, sukladno odluci Državnog arhiva iz Rijeke. Mjere racionalizacije rezultirale su boljim korištenjem radnog vremena, većom ažurnošću u izvršavanju zadataka i u ostvarenju boljih rezultata.

Već je istaknuto da je u okviru Studije razvoja Sveučilištu u Rijeci prezentirano kako studenti Hotelijerskog fakulteta Opatija imaju (u odnosu na studente drugih Fakulteta u Rijeci) imaju premalo prostora za rad i život, stoga se tijekom 1997. godine intenzivno radilo na izradi planske dokumentacije za proširenje prostora, tj. izrađuje se arhitektonsko-urbanističko rješenje okućnice Hotelijerskog fakulteta Opatija. Kao kratkoročno rješenje zacrtano je uređenje prostora za knjižnicu i čitaonicu, te druge aktivnosti na uređenju prostora i opreme predavaonica (osvjetljenje, klupe, zavjese...), a slijedeća faza je izrada jedne nove - funkcionalno uređene zgrade, sukladno izmjenama koje treba provesti u Provedbenom urbanističkom planu, ali i financijskim mogućnostima Hotelijerskog fakulteta, Ministarstva znanosti i tehnologije, Županije Primorsko-goranske, te hotelijersko-turističkog gospodarstva.

Najveći su pomaci učinjeni na informatizaciji nastavnog procesa, službi, a posebno nastavnčkih kabineta. Na CARNet imaju direktan pristup svi nastavnici i suradnici Fakulteta, te sve veći broj korisnika iz redova studenata. Proširen je kabinet za izvođenje nastave iz kolegija "Projektiranje informacijskih sustava, te nabavljena odgovarajuća informatička oprema i programi, a obnovljena je i oprema za izvođenje nastave na kolegiju "Informatika", te "Organizacija i menadžment procesnih funkcija hotela". Time se proširuju mogućnosti izvođenja praktične nastave iz područja informatizacije procesa u gastronomiji, restoraterstvu, prodaji i recepcijskom poslovanju, te ostalim relevantnim područjima iz kojih se studenti upoznaju s najboljim softverskim rješenjima za praćenje radnih procesa u hotelijersko-turističkom gospodarstvu.

Odvijanje tekućih obveza nastojalo se svakom zaposleniku osigurati u uvjetima dobrog radnog ozračja, na radnom mjestu koje odgovaraju njegovoj školskoj spremi, stvarnim stručnim sposobnostima i sklonostima, uz poštivanje osobnog integriteta i digniteta struke. Za dobru radnu klimu veliku važnost ima i osiguranje odgovarajuće visine primanja i drugih pogodnosti koje čine standard zaposlenih, a u okvirima financijskih mogućnosti i propisa. Plaća svakog zaposlenika definirana je odlukom Ministarstva znanosti i tehnologije i u tom se visini isplaćuje, ali se koristi i mogućnost da se iz vlastitih prihoda osigura dodatnih 30% na temeljnu visinu plaće. Dodatni se prihodi po zaposleniku osiguravaju iz financijskih primanja ostvarenih iz posebnih aktivnosti kao što su seminari permanentnog obrazovanja (posebno oni u organizaciji Ministarstva turizma), izvanredni i poslijediplomski studij, istraživački projekti, izdavačka djelatnost, konzultantske usluge, trening i drugo. Visina sredstava ostvarena iz dodatnih aktivnosti ovisi o stvarnim potrebama i osobnom angažiranju svakog pojedinog zaposlenika.